

LEADER

Aktion Österbotten

Euroopan unionin osarahoittama

Meidän Pohjanmaamme

- Aktion Österbottenin kehittämisstrategia 2023-2027

Kehittämisstrategiamme **Meidän Pohjanmaamme** on Pohjanmaan alueen kehittämisen perusta. Strategia kuvailee mitä pitää tehdä ja luoda, jotta saavutetaan toivottu tulevaisuus. Meidän Pohjanmaamme on kaikkien meidän tavoite, jotta luodaan paikka, jossa on turvallista kasvaa ja jossa on edellytyksiä rakentaa hyvä ja kestävä tulevaisuus.

Otimme strategiatyön pohjaksi YK:n globaalit kestävän kehityksen Agenda 2030 tavoitteet.*) Näistä määritimme alueemme kannalta oleellisimmiksi kuusi tavoitetta, mutta emme unohtaneet muitakaan. Halusimme yhteensovittaa ne paikallisen tason kehittämisen tarpeisiin osoittaaksemme, että pienillä teoilla voidaan saada aikaan tarvittavia muutoksia.

Leader-periaatteista verkostoituminen, paikallinen kumppanuus ja alueiden välinen ja kansainvälinen yhteistyö korostuvat erityisesti, kun rakennetaan paikallisia ratkaisuja kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi.

*) Maailman valtion- ja hallitusten päämiehet hyväksyivät syyskuussa 2015 uuden kehitysohjelman ja kestävän kehityksen maailmanlaajuiset tavoitteet. Agenda 2030 koostuu 17 globaalista kestävän kehityksen tavoitteesta, joiden tavoitteena on poistaa köyhyys, pysäyttää ilmastonmuutos sekä luoda rauhanomaisia ja turvallisia yhteiskuntia.

Strategian tavoitteena on auttaa alueen toimijoita edistämään myös Agenda 2030 tavoitteita. Kaikki tavoitteet ovat tärkeitä ja niistä jokainen on huomioitu strategiassa. Seuraavat Agenda 2030 tavoitteet korostuivat erityisesti laaja-alaisessa valmistelussa ja niihin tuliaan kiinnittämään erityisesti huomioita:

Tavoite 3. Taata terveellinen elämä ja hyvinvointi kaiken ikäisille.

Tavoite 4. Taata kaikille avoin, tasa-arvoinen ja laadukas koulutus sekä elinikäiset oppimismahdollisuudet.

Tavoite 8. Edistää kaikkia koskevaa kestävästä taloukskasvua, täyttä ja tuottavaa työllisyyttä sekä säällisiä työpaikkoja.

Tavoite 9. Rakentaa kestävästä infrastruktuuria sekä edistää kestävästä teollisuutta ja innovaatioita.

Tavoite 11. Taata turvalliset ja kestävät kaupungit sekä asuinyhdyskunnat.

Tavoite 15. Suojella maaekosysteemejä, palauttaa niitä ennalleen ja edistää niiden kestävästä käyttöä; edistää metsien kestävästä käyttöä; taistella aavikoitumista vastaan; pysäyttää maaperän köyhtyminen ja luonnon monimuotoisuuden häviäminen.

Agenda 2030:n olennaiset tavoitteet & elämää ja toimintaa ohjaavat arvot Pohjanmaalla

<p>3 TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA</p> 	<p>tasa-arvo pysyvyys itsekunnioitus suvaitsevaisuus</p>	<p>15 MAANPÄÄLLINEN ELÄMÄ</p> 	<p>luonnonläheisyys kantokyvyn kunnioittaminen</p>
<p>4 HYVÄ KOULUTUS</p> 	<p>muutosvalmius taloudellinen menestys mukautuvaisuus</p>	<p>9 KESTÄVÄÄ TEOLLISUUTTA, INNOVAATIOITA JA INFRASTRUKTUUREJA</p> 	<p>tulevaisuuteen katsominen ja kehittämismyönteisyys rohkeus</p>
<p>8 IHMISARVOISTA TYÖTÄ JA TALOUSKASVUA</p> 	<p>ahkera työ ja yrittäjyys rehellisyys spontaanius</p>	<p>11 KESTÄVÄT KAUPUNGIT JA YHTEISÖT</p> 	<p>perhemyönteisyys yhteistyö läpinäkyvyys avoimuus yhteisöllisyys vieraanvaraisuus</p>

Lähde: arvokselvitys ja olennaisuusanalyysi Toimisto 2030

Jos tavoitteenamme on tuoda kestävästä kehityksen tavoitteet lähemmäs ja helpommin ymmärrettäväksi, sama koskee innovatiivisuutta. Se on luonteva osa Leader-periaatteita, mutta myös tärkein työkalu tulevaisuuden uudistamisessa.

MEIDÄN YSTÄVÄLLINEN JA KESTÄVÄ POHJANMAAMME - TERVETULOA TULEVAISUUS!

Otimme strategiatyön pohjaksi YK:n globaalit kestävän kehityksen Agenda 2030 tavoitteet. Näistä määritimme alueemme kannalta oleellisimmiksi kuusi tavoitetta.

Jokaisen Leader-hankkeen on toteutettava yhtä strategian painopisteistä, ja kunkin painopistealueen alla on teemoja, jotka osoittavat, miten rahoitus kohdennetaan. Jokainen teema sisältää erilaisia konkreettisia tekoja hankkeiden tavoitteina.

Elävä ja uudistuva Pohjanmaa

Nuorten yrittäjyys
Ympäristötietoisuus
Kiertotalous ja ympäristöosaaminen

Pohjanmaan älykäs maaseutu

Omavaraisuus ja varautuminen
Ennakointi- ja tulevaisuustaidot
Verkostoituminen ja yhteistyö

Innovatiivinen ja rohkea yrittäjyys Pohjanmaalla

Kilpailukyky
Yhteisöllisyys
Kansainvälisyys

Yhteisöllinen ja vieraanvarainen Pohjanmaa

Uudistuminen
Digiosaaminen
Kulttuuriperinnön vahvistaminen

Elävä ja uudistuva Pohjanmaa

”Hyvinvoiva ja Pohjanmaalla viihtyvä nuoriso uudistaa maakuntaa aktiivisesti ja kasvattaa kansainvälistä verkostoa. Nuoret kartuttavat osaamista ja kokemusta omassa maakunnassa, mutta hakevat niitä myös muilta alueilta ja jopa ulkomailta, mutta vahvat pohjalaiset juuret vetävät heidät takaisin viimeistään, kun on aika rakentaa elämään jotain pysyvämpää.”

Tuemme **yhteisöllisyyttä** ja **tulevaisuustaitoja**:

- Panostetaan paluumuuttajien houkuttelemiseen.
- Edistetään kieli- ja kulttuurirajat ylittävää kommunikaatiota ja tekemistä kaikissa ikäryhmissä.
- Oteaan nuoret mukaan maaseudun kehittämiseen jalkauttamalla kehittämistoimia kouluihin ja paikkoihin, joissa nuoret ovat. Ideatyöpajoja nuorille kylissä.
- Tuetaan nuorten omaa näkymistä ja tapaa toimia ilman valmiiksi määritettyjä odotuksia ja oletuksia.

Edistämme **nuorten yrittäjyyttä** niin että:

- Lisätään nuorten tietämystä ja kiinnostusta ruoantuotantoon.
- Yrittäjyyskasvatuksen vahvistaminen mm. luomalla

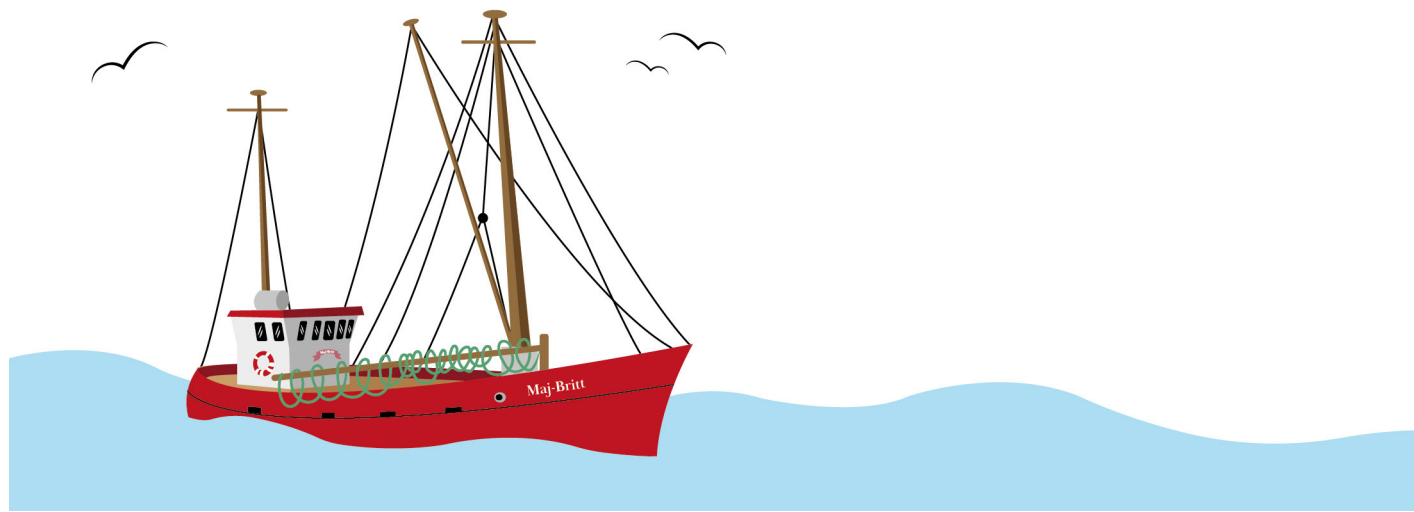
foorumeja ja toimintamalleja nuorten ja yrittäjien kohtaamiselle.

- Tuetaan nuorten yrittäjyyttä ja yhteistyön kehittämistä eri toimijoiden kesken.

Ympäristötietoisuus ja **kansainvälisyys** ovat myös tärkeitä:

- Tarjotaan nuorille mahdollisuuksia osallistua kuntien väliseen yhteistyöhön ympäristön ja ilmaston hyväksi.
- Edistetään nuorten kansainvälisyyttä ja alueen kiinnostavuutta kansainvälisten nuorten keskuudessa.

Innovatiivinen ja rohkea yrittäjyys Pohjanmaalla

”Pohjanmaan elinkeinorakenne on monipuolinen. Yritykset ovat lähteneet rohkeasti kokeilemaan uusia liiketoimintamalleja ja toimintatapoja, tuottaen uusia innovatiivisia tuotteita ja palveluja. Paikkariippumaton yrittäjyys mahdollistaa globaalit asiakkuudet. Matkailu, luovat alat ja lähiruoan tuottajat luovat uusia yhteistyömalleja. Elinkeinotoiminta on vahvasti verkottunutta ja kehittyy kansainvälisesti. Uusia yrityksiä perustetaan ja vanhat vaihtavat omistajia.”

Pohjanmaa on yrittäjien maakunta ja me haluamme vahvistaa sen **kilpailukykyä**:

- Tuetaan aloittavia yrittäjiä ja yrityksiä, jotka haluavat uudistaa olemassa olevaa yritystoimintaa.
- Tuetaan lähiruokaan ja lyhyisiin ruokaketjuihin liittyviä ketteriä kokeiluja ja innovaatioita.
- Edistetään innovaatiokulttuuria maaseudulla.
- Kehitetään ja hyödynnetään alueen monipuolisia matkailumahdollisuuksia.

Yhteisöllisyys ja tasa-arvo

tukevat yrittäjyyttä ja auttavat ratkaisemaan työvoimapulaa, tavoitteina on myös:

- Kannustaa tyttöjä teknologia-alalle ja rohkaistaan naisia yrittäjyyteen.
- Kehitetään maaseudun innovaatiokeskittymiä, jotka hyödyntävät olemassa olevaa infraa ja luovat uutta keräämällä yhteen toimijoita.
- Vahvistetaan alueen yritysten **kiertotalous-** ja **ympäristöosaamista** ja niiden tuomien uusien liiketoimintamahdollisuuksien hyödyntämistä.

Pohjanmaan älykäs maaseutu

”Pohjanmaan älykkäiden kylien verkosto kattaa suurimman osan maakunnan maaseutualueista. Kylien vahva ja kestävä sosiaalinen pääoma luo vahvoja verkostoja ja sosiaalisia innovaatioita. Älykäs maaseutu panostaa tulevaisuustaitoihin ja seuraa aktiivisesti toimintaympäristön muutoksia.”

Maaseutualueet kaikkialla kohtaavat samankaltaisia haasteita; väestö ikääntyy, palvelut ja työpaikat siirtyvät suurempiin keskuksiin, harrastusmahdollisuudet vähenevät. Parhaimmillaan yhteistyö mahdollistaa sosiaaliset innovaatiot, jotka voivat ratkaista monia ongelmia. Paikallisyhteisöjen vahvistaminen luo uudenlaisia lähi-ilmiöitä. Toimenpiteet, jotka tukevat älykästä maaseutua:

Omavaraisuus ja varautuminen

- Vahvistetaan alueen omavaraisuutta ja siihen liittyvää osaamista.
- Varmistetaan ruokaturva kehittämällä olemassa olevaa ruoantuotantoa.
- Kasvatetaan Pohjanmaan maaseutualueiden energiaomavaraisuutta ja puhtaan energian osuutta.

Verkostoituminen ja yhteistyö

- Tuetaan yhteiskunnallista yrittäjyyttä ja erilaisten

alustojen hyödyntämistä.

- Synnytetään uusia sosiaalisia innovaatioita tuomalla yhteen eri sektorien toimijoita.
- Kehitetään asumisen uusia muotoja, esim. yhteisöllinen asuminen, minitalot, autiotalojen käyttöönotto.
- Vahvistetaan yhteistyötä alueen yhdistysten ja yritysten kesken.

Ennakointi ja tulevaisuustaidot

- Vahvistetaan luonnon hyvinvointivaikutusten hyödyntämistä.
- Luodaan uusia keinoja helpottaa maahan- ja maalemmuttajien integroitumista.
- Vahvistetaan osallisuuden ja toimijuuden kokemusta.
- Vahvistetaan maaseutualueiden digikyvykkyyttä ja valmiutta hyödyntää erilaisia teknologisia ratkaisuja.

Yhteisöllinen ja vieraanvarainen Pohjanmaa

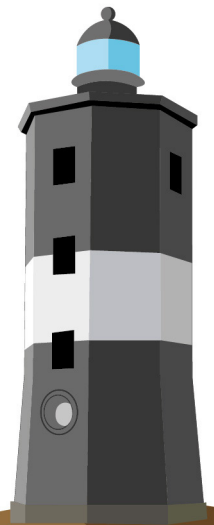
”Pohjanmaan yhteisöllisyys ja vastaanottavaisuus tukevat sosiokulttuurista monimuotoisuutta ja inklusiivisuutta. Maakunnan vahva ja kestävä sosiaalinen pääoma luo vahvoja verkostoja ja sosiaalisia innovaatioita.”

Väestön ikääntyminen ja nuorten muuttaminen pois maaseutualueilta haastavat monia maaseudun yhdistyksiä miettimään omaa toimintaansa uudelleen. Tarvitaan **uudistumista** ja **digiosaamista**.

- Vahvistetaan kylien ja yhdistysten roolia lähiruokaketjuissa ja ruokaturvassa.
- Autetaan yhdistyksiä tunnistamaan omat erityisosaamiset ja vahvuudet.
- Tuetaan yhteisöllisyyden ja osallisuuden kehittämistä erityisesti kotoutumisen ja toimijuuden näkökulmista.
- Parannetaan yhdistysten digiosaamista ja ehkäistään sen avulla digisyrjäytymistä.

Kulttuuriperinnön vahvistaminen mahdollistetaan:

- Parantamalla luonto- ja virkistysalueiden viihtyvyttä ja saavutettavuutta. Tukemalla toimenpiteitä, joilla kylät ja yhdistykset parantavat lähiluonnon tilaa.
- Edistetämällä erilaisten kylille tärkeiden yhteenliittymien sekä osuuskuntien, kuten osakaskuntien, tiekuntien, ojitusyhteisöjen sekä esim. vesiosuuskuntien jatkuvuutta lisäämällä nuorten asukkaiden tietämystä näiden toiminnasta.
- Edistämällä kulttuuri- ja perinnemaisemien, muinaisjäännösten hyödyntämistä matkailussa ja alueen paikallisidentiteetin vahvistamisessa.

Leader Aktion Österbotten

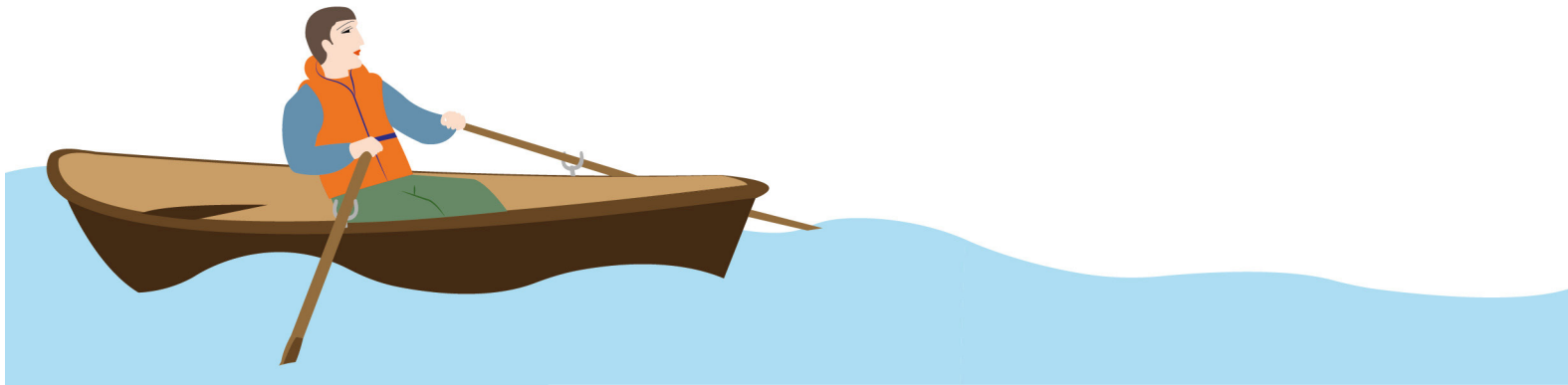
Aktion Österbotten on Suomen suurin Leader-ryhmä. Toiminta-alueemme kattaa lähes koko Pohjanmaan maakunnan maaseutualueet, lukuun ottamatta Laihian kuntaa ja Vaasan Vähänkyrön alueita ja lisäksi Keski-Pohjanmaalta Kokkolan kaupungin läheiset maaseutualueet. Pohjanmaan maaseutu alueet ovat edelleen elinvoimaisia, vaikka asutus onkin vähitellen keskittynyt enemmän maaseututaajamiin ja kaupunkeihin ja kylärakenne on harventunut. Meidän Pohjanmaamme on alue, jonka elinvoimaisuuden kehittäminen lähtee asukkaiden ideoista ja tarpeista ja joita me haluamme kuulla ja tukea.

Aktion Österbotten r.f. vastaa LEADER-strategian operatiivisesta toteuttamisesta hallituksen johdolla. Omalla hanketoiminnalla, viestinnällä ja koulutuksilla tuetaan erityisesti seuraavia teemoja:

Tuetaan **NUORTEN YRITTÄJYYTTÄ** tarjoamalla tietoa ja verkostoja. Järjestetään nuorille suunnattuja tilaisuuksia, joiden kautta nämä saavat äänensä kuuluville ja mahdollisuuden tutustua muihin nuoriin. Kehitetään erilaisia kansainvälisen toiminnan malleja omassa toiminnassa ja verkostoissa. Otetaan nuoret mukaan ilmaston-

muutoksen torjuntaan ja erityisesti merialueiden suojeluun.

Kannustetaan **MIKROYRITYKSIÄ** kehittämään yhteistyötä ja luodaan kohtaamispaikkoja eri alojen toimijoille. Jaetaan tietoa yritysten perustamiseen ja omistajanvaihdoksiin liittyen. Tehdään tiivistä yhteistyötä alueen kehittämissyhtiöiden ja yrittäjäjärjestöjen kanssa. Tuetaan yrityksiä työvoimapulan kanssa, kehittämällä alueen veto-voimaisuutta ja viihtyvyyttä.

VIISASTA MAASEUTUA rakennetaan yhdessä. Aktion Österbottenin rooli on tuoda yhteen erilaiset tahot yhteiskehittämisen äärelle ja mahdollistaa eritasoisia innovaatioita. Ruokaturvaan, varautumiseen ja energiaomavaraisuuteen panostetaan erityisesti viestinnän keinoin. Kannustetaan alueen toimijoita kokeilukulttuuriin ja ketteriin kokeiluihin.

TEKNOLOGIA JA DIGITALISAATIO muuttavat paljon myös kylien ja yhdistysten toimintaa. Varmistetaan omalta osaltamme, että toimijoilla on mahdollisuus

kehittää näihin liittyviä taitojaan ja ehkäistään digisyrjäytymistä. Yhdistysten talouden järjestäminen vaatii tulevaisuudessa uudenlaisia toimintamalleja, tuodaan aktiivisesti esiin erilaisia vaihtoehtoja. Ympäristön suojelussa yhteisöjen merkitys tulee korostumaan vielä nykyistä vahvemmin, luodaan verkostoja ja kohtaamispaikkoja toimijoille, jotka haluavat toimia luonnon parhaaksi.

Me Aktion Österbottenilla haluamme olla se majakan valo, joka ohjaa asukkaita, yrityksiä ja yhdistyksiä rannikkomme vaikeakulkuisilla vesillä. Luotsaamme valoisampaan tulevaisuuteen, mutta emme tee sitä yksin vaan verkostoituen, opastaen ja oppien toinen toisiltamme. Strategiamme luo suuntaa ja navigoi eteenpäin karun kauniissa Merenkurkussamme, kareja vältellen ja myötätuulta metsästäen.

Ota yhteyttä:

WWW.AKTION.FI
INFO@AKTION.FI

**Esimerkkejä
onnistuneista hankkeista**

VAHVA
KULTTUURIPERINTÖ

KANSAINVÄLISYYS

11 KESTÄVÄT
KAUPUNGIT
JA YHTEISÖT

8 IHMISARVOISTA
TYÖTÄ JA
TALOUSKASVUA

15 MAANPÄÄLLINEN
ELÄMÄ

4 HYVÄ
KOULUTUS

3 TERVEYTTÄ JA
HYVINVOINTIA

9 KESTÄVÄÄ
TEOLLISUUTTA,
INNOVAATIOITA JA
INFRASTRUKTUUREJA

KESTÄVÄ TULEVAISUUS

MONIPUOLINEN LUONTO

OSAAVA
TYÖVOIMA

TYÖVOIMA-
PULA

DIGITALISAATIO

DIGISYRJÄYTYMINEN

YRITTÄJYYS
Innovatiivinen ja rohkea
yrittäjyys Pohjanmaalla

MONIKIELISYYS

KYLÄT
Pohjanmaan älykäs
maaseutu

NUORET
Elävä ja uudistuva
Pohjanmaa

YHDISTYKSET
Yhteisöllinen ja vieraan-
varainen Pohjanmaa

LUONNON
MONIMUOTOISUUDEN
VÄHENTÄMINEN

KRIISIT
RUOKATURVA

KAUPUNGI-
TUMINEN

ILMASTONMUUTOS

VÄESTÖN
IKÄRAKENNE

Pohjanmaan maaseutu on perheystävällinen, suvaitsevainen ja ennakkoluuloton. Alueella on rikas kulttuurielämä, vahva yhteisöllisyys ja kansainvälinen ilmapiiri. Pohjanmaan maaseutu tarjoaa puitteet turvalliselle ja kestäväälle elämälle ja rohkealle yrittäjyydelle lähellä kaikkea ja on myös rohkeasti uudistuva ja omanlainen.